

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 272

**Gümrük İşbirliği Konseyinin Gümrük İşbirliği
Konseyini Kuran Sözleşmede Değişiklik
Yapılmasına İlişkin Tavsiye Kararının
Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında
Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu
(1/608)**

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **1/608 Esas Numaralı Tasarının**
 - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4
 - Gerekçesi 4
- **Dışişleri Komisyonu Raporu 6**
- **Tasarı Metni 8**
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin 8**
- **Tavsiye Kararı Metni 9**

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-492/1842

24/4/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 16/3/2012 tarihinde kararlaştırılan "Gümrük İşbirliği Konseyinin Gümrük İşbirliği Konseyini Kuran Sözleşmede Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tavsiye Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/608)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu

GEREKÇE

Gümrük Birlikleri ve Ekonomik Birlikler, uluslararası ilişkilerde, özellikle ticaretle ilgili konularda giderek artan bir öneme sahiptir. Bu amaçla, Gümrük İşbirliği Konseyi 1952 yılında faaliyete geçmiş ve 1994 yılında çalışma ismi olarak Dünya Gümrük Örgütü (DGÖ) adını almıştır. Örgüt, gümrük idarelerinin etkinliğini artırmak amacıyla yönelik teknik çalışmalar yürüten, 178 üyeli, gümrük konularında uluslararası alanda tek bağımsız hükümetlerarası kuruluştur. Üyelerinin yönettiği hacim itibariyle toplam uluslararası ticaretin %98'inden fazlasını temsil etmektedir.

Hükümetlerarası gümrük konularında bir iş birliği vücuda getirilebilmesi amacıyla "Bir Gümrük İşbirliği Konseyi İhdasına Mütedair Mukavelename (Sözleşme)" 15 Aralık 1950 tarihinde Brüksel'de imzalanmış; 21/1/1953 tarihli ve 6021 sayılı Kanunla onaylanmış; 29 Ocak 1953 tarihli ve 8321 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Sözleşme'ye ilişkin olarak ise 28-30 Haziran 2007 tarihlerinde Brüksel'de gerçekleştirilen Gümrük İşbirliği Konseyi 109/110 uncu Dönem Toplantısı'nda, gümrük birliklerinin ve ekonomik birliklerin de DGÖ'ye üye olmasını sağlamak amacıyla Örgütün kuruluş sözleşmesinde değişiklik yapılmasına ilişkin Tavsiye Kararı, 31 Aralık 2011 itibariyle 59 üye ülke tarafından kabul edilmiştir.

Başta Avrupa Birliği olmak üzere gerekli şartları taşıyan gümrük birlikleri ve ekonomik birliklerin de DGÖ'ye üye olmasını sağlayacak olan söz konusu Karar'da, üye olabilecek birlikler için bir tanım getirilmiştir. Böylece, sadece "Sözleşmede öngörülen hususlarda, kendisini kuran ve oluşturan Devletler üzerinde bağlayıcılığı olan düzenlemeleri benimseme ve iç prosedürleri gereği işbu Sözleşme'ye taraf olma kararını verme yetkisine sahip Birlik"lerin üye olması mümkün kılınmıştır.

Sözleşme'nin XX. maddesinin, Gümrük İşbirliği Konseyi'ni, kuruluş sözleşmesinde değişiklik yapılmasını tavsiye etmeye yetkilendirmiş bulunduğu ve Avrupa Birliği'nin bu değişiklik ile üyeliğinin mümkün olacağı dikkate alınarak, söz konusu tasarruf Tavsiye Kararı niteliğinde gerçekleşmiştir. Avrupa Birliği'nin, değişiklik metni yürürlüğe girinceye kadar üye fonksiyonlarını yerine getirebilmesini teminen Konsey, aynı oturum sonunda Avrupa Topluluklarının Dünya Gümrük Örgütü Karşısındaki Statüsü hakkında 318 sayılı Karar'ı kabul etmiştir (Bu Karar onaya tabi olmayıp, burada bilgilendirme amaçlı atıf yapılmıştır).

Bu sebeplerle, Ülkemizin taraf olduğu söz konusu Sözleşme'deki değişiklikleri onaylaması gerekmektedir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

7 Haziran 2012

Esas No: 1/608

Karar No: 239

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 24/4/2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 2/5/2012 tarihinde tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Gümrük İşbirliği Konseyinin Gümrük İşbirliği Konseyini Kuran Sözleşmede Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tavsiye Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 24 üncü Yasama Dönemi 6/6/2012 tarihli 33 üncü toplantısında Dışışleri Bakanlığı ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonla havale edilen metinler incelendiğinde, Gümrük İşbirliği Konseyini Kuran Sözleşmede değişiklik yapılmasını öngören Gümrük İşbirliği Konseyinin 30 Haziran 2007 tarihli tavsiye kararının, gümrük birlikleri ile ekonomik birliklerin Gümrük İşbirliği Konseyi (Dünya Gümrük Örgütü)ne üye olabilmeleri imkanının tanınması amacıyla benimsendiği anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde; Gümrük İşbirliği Konseyinin 109/110 uncu Dönem Toplantısında alınan ve başta Avrupa Birliği olmak üzere gerekli şartları taşıyan gümrük birlikleri ve ekonomik birliklerin Gümrük İşbirliği Konseyine üye olabilmesi amacıyla Gümrük İşbirliği Konseyini Kuran Sözleşmenin 8 ve 18 inci maddelerinde değişiklik öngören Kararın onaylanması uygun bulunmuştur.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci ve 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Rize Milletvekili Hasan Karal ve Kırşehir Milletvekili Abdullah Çalışkan Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Volkan Bozkır</i>	<i>Muhammed Çetin</i>	<i>Osman Aşkın Bak</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Kâtip	Üye	Üye
<i>Gönül Bekin Şahkulubey</i>	<i>Emrullah İşler</i>	<i>Mehmet Ali Ediboğlu</i>
Mardin	Ankara	Hatay

Üye	Üye	Üye
<i>Sinan Ođan</i>	<i>Ahmet Berat onkar</i>	<i>Faik Tunay</i>
İđdir	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>İsmail Safi</i>	<i>Mehmet Muş</i>	<i>Osman Oktay Ekşi</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Osman Taney Korutürk</i>	<i>Rıfat Sait</i>	<i>Abdullah alışkan</i>
İstanbul	İzmir	Kırşehir
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>İdris Bal</i>	<i>Aytuđ Atıcı</i>	<i>Hasan Karal</i>
Kütahya	Mersin	Rize
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	
<i>Akif Çađatay Kılıç</i>	<i>Burhan Kayatürk</i>	
Samsun	Van	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

GÜMRÜK İŞBİRLİĞİ KONSEYİNİN GÜMRÜK İŞBİRLİĞİ KONSEYİNİ KURAN SÖZLEŞMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN TAVSİYE KARARININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞU HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 30 Haziran 2007 tarihli “Gümrük İşbirliği Konseyi’nin Gümrük İşbirliği Konseyi’ni Kuran Sözleşme’de Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tavsiye Kararı”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

GÜMRÜK İŞBİRLİĞİ KONSEYİNİN GÜMRÜK İŞBİRLİĞİ KONSEYİNİ KURAN SÖZLEŞMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN TAVSİYE KARARININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞU HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

B. Arınç

Başbakan Yardımcısı

B. Bozdağ

Avrupa Birliği Bakanı

E. Bağış

Çevre ve Şehircilik Bakanı

E. Bayraktar

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

T. Yıldız

Gümrük ve Ticaret Bakanı

H. Yazıcı

Kültür ve Turizm Bakanı V.

F. Şahin

Milli Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Başbakan Yardımcısı

A. Babacan

Adalet Bakanı

S. Ergin

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

N. Ergün

Dışişleri Bakanı

A. Davutoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

S. Kılıç

İçişleri Bakanı

İ. N. Şahin

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

B. Yıldırım

Başbakan Yardımcısı V.

Ö. Dinçer

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

F. Şahin

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

F. Çelik

Ekonomi Bakanı

M. Z. Çağlayan

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

M. M. Eker

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Milli Eğitim Bakanı

Ö. Dinçer

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

**GÜMRÜK İŞBİRLİĞİ KONSEYİ'NİN¹, GÜMRÜK İŞBİRLİĞİ KONSEYİ'Nİ
KURAN SÖZLEŞME'DE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN TAVSİYE
KARARI**

(30 Haziran 2007)

GÜMRÜK İŞBİRLİĞİ KONSEYİ,

Gümrük Birliklerinin ve Ekonomik Birliklerin, uluslararası ilişkilerde, özellikle de ticaretle ilgili konularda git gide artan öneme sahip rolünü KABUL EDEREK;

Bazı Gümrük Birliklerinin ya da Ekonomik Birliklerin, Örgüt'ün çalışmalarına aktif katılım sağladığını İFADE EDEREK;

Bu Gümrük Birliklerinden ya da Ekonomik Birliklerden birinin, Örgüt'ün Üyesi haline gelerek, bu katılımı resmi bir zemine oturtma şeklindeki meşru isteğini; ve diğer Gümrük Birliklerinin ya da Ekonomik Birliklerin de gelecekte aynı amaçla hareket edebileceğini KABUL EDEREK;

Bir Gümrük Birliğinin ya da Ekonomik Birliğin Üye haline gelmesi için, Gümrük İşbirliğini kuran Sözleşme'de değişiklik yapılması gerektiği hususunu GÖZ ÖNÜNDE BULUNDURARAK;

Söz konusu Sözleşme'de değişiklik yapılması hususunda, Gümrük İşbirliği Konseyi'ni kuran Sözleşme'nin XX. Maddesi hükümlerini de GÖZ ÖNÜNDE BULUNDURARAK;

Gümrük İşbirliği Konseyi'ni kuran Sözleşme'nin tüm Akit Tarafları'na, Sözleşme'de aşağıdaki değişiklikleri yapmalarını TAVSİYE EDER:

¹ Gümrük İşbirliği Konseyi (GİK), Dünya Gümrük Örgütü'nün resmi adıdır.

Sözleşme'nin VIII. Maddesi'nin (a) fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesi:

MADDE VIII

- (a) Konseyin özel bir uygulamaya tabi tuttuğu Gümrük Birlikleri ya da Ekonomik Birlik Üyeleri istisna tutulmak üzere; Konseyin her üyesinin tek bir oyu vardır. Yürürlükte olan ve söz konusu Konsey Üyeleri için geçerli olmayan, III. Madde'nin (d) fıkrasında atıfta bulunulan Sözleşmelerden herhangi birinin yorumlanması, uygulanması ya da bu sözleşmelerde değişiklik yapılması ile ilgili konularda Konsey Üyesi'nin oy hakkı bulunmamaktadır.

Sözleşme'nin XVIII. Maddesi'ne aşağıdaki şekilde (d) fıkrasının eklenmesi:

MADDE XVIII

- (a) İşbu Sözleşme'yi imzalamamış olan bir Devlet'in Hükümeti, Sözleşme'ye 1 Nisan 1951 tarihinden itibaren katılabilir.
- (b) Katılım belgeleri, belgelerin kendilerinde saklandığı hususunda tüm imza sahibi ve katılımcı Hükümetleri ve Genel Sekreter'i bilgilendirecek olan Belçika Dış İşleri Bakanlığı'nda saklanacaktır.
- (c) İşbu Sözleşme, katılımcı Hükümetler için katılım belgesinin saklanmasıyla ve XVII. Madde'nin (a) fıkrasındaki koşulun karşılanmasını takiben yürürlüğe girer.
- (d) Gümrük Birlikleri ya da Ekonomik Birlikler, yukarıda anılan (a), (b) ve (c) fıkraları gereğince, işbu Sözleşme'nin Akit Tarafı olabilirler. Bir Gümrük Birliğinden ya da Ekonomik Birlikten alınan Akit Taraf olma talebi, öncelikle onaylanmak için Konsey'e sunulur. Bu Sözleşme'de geçen "Gümrük Birliği ya da Ekonomik Birlik" deyimini, Devletlerin kurduğu ve oluşturduğu ve işbu Sözleşmede öngörülen hususlarda, kendisini kuran ve oluşturan Devletler üzerinde bağlayıcılığı olan düzenlemeleri benimseme ve iç prosedürleri gereği işbu Sözleşme'ye taraf olma kararını verme yetkisine sahip Birlik anlamına gelir.

İşbu Tavsiye Kararı'nı kabul eden, Gümrük İşbirliği Konseyi'ni kuran Sözleşme'nin Akit Taraflarından, söz konusu Tavsiye Kararı'nı kabul ettiklerini yazılı olarak Belçika Dış İşleri Bakanlığı'na bildirmelerini TALEP EDER.

